

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 31 (1125) 1978 m. rugpiūčio mėn. 12 d.

Melbourne

XXIII METAI

lietuviai pasaulyje

Garbė Jėzui Kristui! KALBA VATIKANO RADIJAS

Šie lietuviški žodžiai Vatikano radijo bangomis pirmą kartą suskambėjo 1940 m. lapkričio 27 d. vyskupo Pranciškaus Būčio balsu. Nuo 1958 metų pradžios, Vatikano radijas transliuoja devynias savaitines programas lietuvių kalba:

Kiekvieną vakarą 21 val. Lietuvos laiku, 41.93 metrų (7155 kHz), 31.17 metrų (9625 kHz), 25.61 (11715 kHz) ir sekmadienių rytais 9 val. 15 min. 31.17 ir 25.61 metrų bangomis.

Programų turinys: pirmadieniai: Jėzus Kristus - pasaulio šviesa. Antradieniai: pasikalbėjimai, spaudos apžvalgos, aktualijos. Trečiadieniai: radijo katekizmas vaikams ir jaunimui. Ketvirtadieniai: mums kalba Popiežius Paulius VI. Penktadieniai: Lietuva istorijos vingiuose. Šeštadieniai: Dialogas tarp tikėjimo ir mokslo. Sekmadieniai: rytinė laida - Dieviškojo žodžio liturgija; vakarinė laida - klausimai ir atsakymai. Kiekviena programų laida prasideda tarptautinėmis ir lietuviškomis žiniomis.

Vatikano radijo gaunamos informacijos iš įvairių šaltinių patvirtina, kad apie 30 procentų Lietuvos gyventojų yra nuolatiniai Vatikano radijo lietuviškų programų

"Holy Father, pray for Lithuania!" - Šventasis Tėve, melskis už Lietuvą! - taip kreipėsi į Popiežių Clevelando tautinių šokių Grandinėles lietuvaitės pernai audiencijos metu Vatikane.

Pontificia Fotografia Felici

klausytojai. Štai keletas laiškų ištraukų, gautų Vatikano radijofone:

— Dabartinės Vatikano radijo transliacijos yra didelė moralinė pagalba katalikams ir nekatalikams. Tūkstančiai žmonių klausosi Vatikano radijų transliacijų.

— Ištremitieji lietuviai Sibire klausosi Vatikano radijo lietuviškų programų ant kelių atsiklaupę, lyg

malda. Mes meldžiamės kartu su jumis.

— Jūsų programų turinys visuomet labai atitinka mūsų kasdienes problemas. Mes jas mėgstame ir labai branginame. Vatikano balsas mus uždega ir padrąsina.

Lietuvių radijo tarnybos Vatikane direktorius yra kun. Dr. Vytautas Kazlauskas. Jo bendradarbiai - kun. Dr. Juozas Vaišnora MIC, K. Lozoraitis ir A. Kudirkaitė. Jie visi ruošia programas ir kalba per radiją. Turi daug informacinių šaltinių ir greitai sužino kur ir kas dedasi lietuviškame pasaulyje. Lietuvių radijo tarnybos Vatikane pateikiamų žinių ir mes jų daug spausdiname "Tėviškės Aiduose". Tai greita ir tiksli informacija.

Pavergtųjų Tautų Ekumeninėms pamaldoms liepos 23 d. pasibaigus Melbourne Šv. Patriko katedroje, padaryta vėliavų su garbės sargybomis nuotraukos. Šioje lietuvių dalyje pačiame viduryje menininko V. Jeršovo sukurtas lietuviškų ornamentų kryžius. Nuotraukoje nėra pagrindinio Ekumeninių pamaldų organizatoriaus - Pavergtųjų Tautų Viktorijos Tarybos pirm. Albino Pociaus, nei bažnytinio apeigų vadovo kun. St. Gaidelio SJ.

Foto: Rimas Švambarys

— **VLIKO** pirm. Dr. K. Valiūnas nusiuntė telegramą JAV prezidentui, prašydamas padėti išlaisvinti narsiuosius kovotojus už žmogaus teises - Viktorą Petkų, Šaranskį ir Ginzburgą. Ypatingai prašo pagalbos dėl Viktoro Petkaus, kuris gavo pačią ilgiausią drakoniską bausmę - 15 metų koncentracijos stovyklose ir tremties. Telegramos pasiųstos ir JAV valstybės sekretoriui.

— **Šveicarijos** informacijų biuletenis praneša, kad kun. Vacys Šarka, Brežnevui lankantis Vokietijoje, buvo spaudoje paskelbęs straipsnį apie religinės laisvės ir žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Šiomis dienomis sovietų generalinis konsulas Hamburge pakvietė kun. Šarką apsilankyti Lietuvoje trim mėnesiam ir vietoje susipažinti su esama padėtimi. Kun. Šarka atsakė, kad kvietimą priims tik tada, kada visiems lietuviams leis ne 5 dienas, bet 3 mėnesius atvykti į Lietuvą ir laisvai keliauti po visą Lietuvą. Į tai sovietų gen. konsulas jau nieko nebeatsakė.

— **Kun. Kazimiero Pugevičiaus** vadovaujama Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba kreipėsi į amerikiečių katalikiškas organizacijas ir spaudą, ragindama imtis žygių, kad sunkia kalėjimo bausme nuteistas Viktoras Petkus būtų išlaisvintas. Primena, kad V. Petkus už dalyvavimą religinėje veikloje jau atliko sunkią 16 metų bausmę sovietų koncentracijos lageriuose.

— **"Prou Gintara Longa"** - tokiu pavadinimu A. P. Bagdonas išleido eilėraščių rinkinį, parašytą žemaičių "dūnininkų" tarpe. Pridėta tarimo ir žemaitiškos gramatikos paaiškinimai. Išleido Švėkšniškių draugija Čikagoje, atspausdino A. Morkūno spaustuvė.

— **"The Voice of the Martyrs"** - Kankinių Balsas - pastoriaus M. Wurmbrand leidžiamas žurnalas, rugpiūčio laidoje mini sovietų Lietuvoje nukankintus kun. Juknevičių, kun. Petrą Liepą, R. Antaną, C. Kazį, cituoja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką Nr. 28. Šis protestantų žurnalas beveik kiekviename numeryje mini lietuvių kankinius, pateikdamas žinių iš komunistų persekiojamos Lietuvos.

MIRĖ POPIEŽIUS PAULIUS VI

Vatikano radijas rugpiūčio 6 d. pranešė liūdną žinią: Popiežius Paulius VI, 80 metų amžiaus, mirė 9.40 valandą vakare (Melbourno laiku pirmadienį 5.40 val. ryto). Popiežius mirė už trijų valandų po širdies atakos savo vasaros rezidencijoje Castel Gandolfo, 27 km nuo Romos.

Bažnyčios administraciją, kol bus išrinktas naujas Popiežius, perima Vatikano valstybės sekretorius prancūzas kardinolas Jean Villot, kuris buvo prie Popiežiaus mirties ir su ceremonijų vadovu paskelbė Popiežių mirus. Vatikane paskelbtos gedulo devynios dienos. Popiežiaus kūnas atvežtas į Šv. Petro baziliką Romoje gedulingoms pamaldoms ir laidotuvėms.

Amžinąjį Atilsį duok mirusiajam, Viešpatie.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOJ LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė komisi a. Vyr. redaktorius kun. Pr. Daukys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams 15 dol. Kituose kraštuose 18 dol. Atskiras numeris — 30 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Žmonės, Nuotykiškai ir Faktai

ATEITININKŲ KONFERENCIJA

Lietuviškųjų Studijų Savaitės proga liepos 20 dieną Freisinge, netoli Miuncheno, įvyko Vokietijos Ateitininkų metinė konferencija. Išklause atskirų organizacijos skyrių pranešimus ir apsvaustę ateities darbų planus, Vokietijoje gyvenantys ateitininkai išreiškė savo solidarumą ir padėką heroiskai ateitininkijos idealam ištikimybę palydėjusiam ateitininkui Viktorui Petkui, kurį sovietinis teismas Vilniuje neseniai nuteisė dešimčiai metų kalėjimo ir penkiariem metų ištrėmimo. Vokietijos ateitininkai konferencijoje išpareigojo nenuilstamai veikti laisvojo pasaulio viešąją opinią, reikalaujant Viktoro Petkaus išlaisvinimo. Viktoro Petkaus nuteisimas - rašoma ateitininkų konferencijos rezoliucijoje - yra grubus elementariausių žmogaus teisių ir tarptautinio Helsinkio susitarimų pažeidimas. Kaip Helsinkio grupės Lietuvoje narys ir kūrėjas, Viktoras Petkus viso pasaulio ateitininkam yra gyvas simbolis kovos už tikėjimo bei tautos laisvę ir pagrindines žmogaus teises.

LRTV

PROTESTAVO LENKAI

Griestą protestą prieš sovietinių teismų paskelbtus nuosprendžius žmogaus teisių kovotojams išreiškė ir Lenkijoje veikiantis "Socialinės savisaugos komitetas", įsteigtas Varšuvoje po Radomo ir Urus pramonės centruose įvykusių darbininkų riaušių. Pranešė užsienio korespondentams Varšuvoje, jog komitetas pasiuntė telegramą akademikui Sacharovui, kurioje protestuojama prieš Šaranskio, Ginzburgo ir lietuvių kataliko Viktoro Petkaus nuteisimą ir išreiškia solidarumą Sovietų Sąjungoje veikiantiems žmogaus teisių gynėjų sąjungoms.

Popiežiui Pauliui VI mirus, viso pasaulio spaudoje mini jo atliktus darbus, vadovaujant 700 milijonams katalikų.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.

Published by Mr. V. Laukaitis as the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 69 Devon St., Cheltenham Vic. 3192.

BOIKOTUOTI MASKVĄ

Australijos užsienio reikalų ministras Andrew Peacock pareiškė, kad Federalinė vyriausybė svarstys septynių žydų rabinų prašymą 1980 metais olimpiadą Maskvoje perkelti į kitą vietą, arba Maskva būtų boikotuojama, susilaikant nuo dalyvavimo.

Sovietams skaudžiai baudžiant disidentus, dvylikai metų nuteistas rusas Juri Orlovas per savo advokatą Londone kreipėsi į viso pasaulio mokslininkus, kviesdamas juos vienerius metus nutraukti bet kokius bendradarbiavimo ryšius su sovietų mokslininkais, išreiškiant protestą prieš sovietų vykdomus pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus.

Trys pagrindinės Italijos profesinės sąjungos sutartinai nusprendė nutraukti ryšius su sovietų profesinėmis sąjungomis, apkaltinant jas rėmimu tokio režimo, kuris nežiūrėdamas viso civilizuotojo pasaulio protestų, baudžia žmogaus teisių gynėjus.

NEATSILIEKA BRITAI

Didžiosios Britanijos konservatorių partijos lyderis Margaret Thatcher Britų televizijoje pažymėjo, jeigu konservatoriai laimės sekančius politinius rinkimus, tai Britų vyriausybė persvarstys prekybinius ir technologinius santykius su Sovietų Sąjunga, tuo būdu priverčiant sovietus liautis baudus žmogaus teisių gynėjus. Šimtas britų darbiečių partijos deputatų pasiuntė laišką sovietų ambasadoriui Londone, protestuodami prieš žmogaus teisių gynėjų nuteisimą ir reikalauja Šaranskį, Ginzburgą ir lietuvių Viktorą Petkų išlaisvinti.

LIETUVI!

Atsimink NIJOLĘ SADŪNAITĘ, VIKTORĄ PETKŲ, BALĮ GAJAUSKĄ, PETRĄ PLUMPĄ, POVILĄ PETRONĮ, JUOŽĄ GRAŽĮ, ALGIRDĄ ŽYPRĘ, ir daugelį kitų, sovietų nuteistų lietuvių skaudžiom katorgos bausmėm už katalikišką spaudą Lietuvoje. Jiems katalikiška spaudoje taip brangi, kad net savo gyvybę stato į pavojų.

Mes čia remkime mūsų "Tėviškės Aidus", kad jie gyvuotų, klestėtų, kad juos visi skaitytų.

RUGPIŪTIS — katalikiškos spaudos mėnuo Australijoje

Mūsų Rėmėjai

Tėviškės Aidų Rėmėjai prenumeratoriai - K. Bagdonas \$ 40, K. Tijūnėlis \$ 30, A. Gaidelis \$ 28, V. Aglinskis \$ 25, Po \$ 20 P. Babarikas, A. Bakaitis, S. Bakaitis, D. Baltutienė, A. Burneikis, E. Dainius, G. Diger - Didoris, St. Karpalavičius, F. Kazakauskas, G. Klejus, J. Launikonis, O. Leonavičienė, M. Lingienė, D. Martin, B. Minius, R. K. Rakūnienė, Ed. Rašymas, A. Reutienė, Alg. Ruša, Vac. Tugaudis, F. Uščinas, V. Urmelis, V. Vaitiekūnienė, B. P. Venckus. Aukos - kun. St. Gaidelis SJ \$ 20, E. Eskirtienė \$ 15, Juozas Jarinkevičius \$ 10, A. Barila \$ 4, V. Balnionienė \$ 3, S. Klemenis \$ 1. Jiems visiems, parėmusiems lietuvių katalikišką spaudą, nuoširdžiai dėkojame.

ALK Federacijos Valdyba
"Tėviškės Aidų" Leidėjas

KOMUNISTAI PARDUODA ŽMONES

Iš Bonnos pranešama, kad prekyba žmonėmis vyksta.

Nuo 1963 m. Bonnos vyriausybė sumokėjusi Rytų Vokietijai vieną bilijoną markių už išpirktus 13.000 vokiečių, kurie buvę kalinais už opozicinę laikyseną prieš komunistinį Rytų Vokietijos režimą. Ši prekyba ilgą laiką buvo laikoma paslapyje, bet dabar iškilo aikštėn ir plačiai diskutuojama. Yra parašyta net speciali knyga šiuo reikalu - "Freikauf Menschenhandel". Veikalo autorius - buvęs Bonnos korespondentas Prancūzijos televizijai, Ten rašoma, kad esanti sukurta speciali organizacija žmonių prekybai vesti. Kasmet ji išperkanti 1000 - 2000 asmenų, sumokėdama už asmenį nevienodą kainą, vidutiniškai 65 - 75.000 DM.

Prekyba žmonėmis neprieštaraujanti komunistinei ideologijai ir praktiškai komunistinėse šalyse nusižengimas esąs teisiamas pagal žalą, kurią nusikaltėlis esąs padaręs visuomenei. Komunistai aiškina, kad ši žala turi būti materialiai kompensuota. Vakarų Vokietija į prekybą žmonėmis žiūri praktiškai - padėti kenčiantiems žmonėms. Per paskutinius kelis metus prekyboje įvykę pakitimai. Gal dėl infliacijos ar kitų priežasčių pakilusios kainos. Už paprastą darbininką komunistams mokama 30.000 DM, bet intelektualas jau kainuoja 150.000 DM.

b.kv.

Įvykiai

● **Canberra.** Ministeris pirm. Mr. Fraser atleido iš pareigų Senato lyderį ir Administracijos tarnybos ministrą senatorių R. Withers, 53 m., kurį Royal komisija pakaltino netinkamai pasielgus dėl Queenslando elektorato padalinimo ir pavadinimo. Senatorius atmeta komisijos kaltinimus, kad jis pareigose nenusikalto ir to reikalo nepanaudojo politiniams tikslams. Šis atleidimas sukėlė aštrios kritikos liberalų senatorių tarpe, nes R. Withers yra labai gabus, žymus politikas ir garbingas asmuo.

● **Canberra.** Vyriausybė labai susirūpinus nuolatinių unių reikalavimu kelti algas. Tai didina bedarbę, nes firmos dėl aukštų atlyginimų neįstengia plėsti ir priimti naujų darbininkų. Kairiųjų demonstracijos reikalauja trumpinti darbo laiką iki 35 valandų savaitėje, didinti atlyginimus.

● **Queenslando** Utah anglių kasyklų unijos po 7 savaičių baigė streiką. Apie 1.800 angliakasių gavo savaitinio priedo po \$ 95. Federalinė valdžia labai nepatenkinta tokiu algų iškėlimu. Godumas žlugdo Australijos ekonomiką. Pamonės ministras Mr. Lynch pareiškė, kai vieniems už darbą mokama per daug, tai kitiems paneigiamas darbas. Tik didėjanti gamyba gali sumažinti bedarbę, o ne algų kėlimas.

● **Roma.** Kardinolai iš viso pasaulio kraštų renkasi į Romą naujo Popiežiaus išrinkimui, kuris turi prasidėti ne vėliau, kaip 20 dienų Popiežiui mirus. Yra 116 kardinolų, turinčių teisę rinkti.

● **Tel Aviv.** Arabų teroristai išsprogdino bombą turgavietėje, žuvo 1 žydas, 46 sužeisti. Izraelis atsiųgindamas pasiuntė lėktuvų eskadrilę išbombarduoti Libanone arabų palestiniečių karinę bazę. Libanone susišaudė patys arabai palestiniečiai. Jų žuvo geras pusšimtis. JAV Kongresas 280 - 103 balsų dauguma nutraukė Syrijai \$ 90 milijonų pagalbos tiekimą, kadangi Syrijos kariuomenė Libanone bombarduoja ir žudo libaniečius krikščionius.

● **Egipto** prezidentas Sadat, kalbėdamas Aleksandrijos universitete dėl ko Izraelis negrąžina Sinajaus pusiasalio, Izraelį palygino su žmogum kuris pavogęs karvę už jos sugrąžinimą reikalauja išpirkimo.

● **News Weekly** liepos 12 d. rašo apie Australijos televizijoje rodomą Holocaust filmą ir klausia, kodėl žydai nuolatos plaka vokiečius, kai Stalino įvykdytas genocidas yra daug didesnis, taip pat ir komunistinė Kinijoje išžudyta nuskaičiuojami milijonai žmonių, tai šios milžiniškos žudynės visai nutylimos.

● **Leo Uris** - žymus amerikietis rašytojas, protestuodamas prieš sovietų valdžios skaudžiomis bausmėmis nuteistus disidentus, atšaukė savo numatytą vizitą į Sovietų Sąjungą. Rašytojas Leo Uris knygos "Exodus", "Trejybė" ir kitos yra pagarsėjusios visame pasaulyje.

TĖVIŠKĖS AIDAI

MARIJA GARBĖJE

Marijos į dangų paėmimo paslaptis švenčiama rugpiūčio 15 dieną. Ji buvo išrinkta Išganytojo Motina, būdama paprasta mergaitė, bet skirta ypatingam likimui. Dabar ji su kūnu ir siela yra paties Dievo garbėje. Švenčiame šią tikrovę, tokią neįtikėtiną, kokią tik galėtume įsivaizduoti.

Yra pakankamai sunku tikėti į Jėzų, kuris yra kartu Dievas ir žmogus. Milijonai žmonių tiki, kad Dievui nieko nėra negalima taip žmonėms apsirėikšti, kaip jam patinka. Atrodo nenatūralu, kad paprasta mergaitė galėtų būti su kūnu ir siela danguje dar prieš pasaulio pabaigą, prieš Paskutinį Teismą, kuris žmonijos istoriją nuves į galutinę ir nebeatšaukiamą pabaigą. Kaip mes galime pateisinti tą tikėjimą apie Marijos paėmimą į dangų, kuris šv. Rašte nėra aiškiai nusakytas?

Bažnyčia kalba apie mergaitę, kuri tapo motina, išlikdama neprarusi mergystės, kuri tapo Dievo Motina, kurios kūnas dabar Dievo karalystės garbėje. Kaip tai suprasti? Tai paslaptis aukščiau žmogaus protavimo, ypatingai tada, kai paslaptis siekia už patyrimų ir eksperimentų ribų. Bažnyčia ramiu užtikrinimu, energingu impulsu iš savo gelmių verčiama skelbti Marijos paėmimą: Marija - Nazareto mergaitė - dabar yra su kūnu ir siela dangiškojo Tėvo garbėje! Jei šis Bažnyčios tikėjimo šaukšmas nepasiektų mūsų sielos gelmių, tai mes stokotume dvasinio supratimo. Bažnyčia liktų tik žemiška

"Iš kur man ta garbė, kad mano Viešpaties motina aplanko mane?" Šis Elzbietos pasveikinimas turi būti ir mūsų. Marija laimingai įtikėjusi, jog išsipildys, kas Viešpaties jai pasakyta. Marija buvo viena, kada Dievo pasiųstas angelas ją pasveikino ir perdavė Dievo prašymą. Ji sutiko visiškai atsidavusi Dievo valiai būti Dievo gimimo instrumentu. Tuo pačiu ji atstovavo visai Izraelio tautai, kuri šimtmečiais laukė Išganytojo gimimo. Viena ji priima Dievą ir tampa Šventosios Dvasios Sužadėtinė ir Kristaus Motina.

Marijos atsakymas Elzbietos pasveikinimui yra ir mūsų pasveikinimas. Magnificat giesmėje Marija mums pasako kas ji yra. Jei Marijos atsakymui leidžiame atskambėti mūsų širdyse, mes daugiau nebeturėsime abejonių apie ją. Ji patraukė Dievo pasigėrėjimą ir meilę. Kaip galėtų dangaus karalystė savo pilnumoje neturėti Marijos savo tarpel!

Šiuo dalyku mes peržengiame Evangelijos pasakojamus įvykius. Ji sako, kad Marija prabuvo pas Elzbietą apie tris mėnesius. Ji gali prabūti pas mus visą laiką! Marija padės mums geriau pažinti jos Sūnų, paruos mūsų širdis dalyvauti aukoje. Ji stovėjo kryžiaus papėdėje. Eikime prie jos. Jei taip darysime, užsitarnausime Jėzaus iš-tarto palaiminimo: "Palaiminti tie, kurie klauso Dievo žodžio ir jo laikosi!" PD

Tautinių šokių Klumpakojų grupė, vadovaujama Anelės Morkūnienės, su Viktorijos premjeru Hon. R. HAMER valstijos tarptautiniame baliuje, dalyvaujant ministeriams. Klumpakojis pašoko Malūną, Sadutę ir Jonkelį, susilaukęs didelių ovacijų. Akordeonu grojo Dr. Nijolė Zdanienė ir inž. Petras Aras. Klumpakojis čia taip gražiai pasirodė, kad Liberalų partijos taryba spaudai išleido specialų "Press Release" dėl Klumpakojų - reprezentacinės lietuvių tautinių šokių grupės ir mini, kad dalyvavo Lietuvių Bendruomenės pirm. Albin Pocius su žmona.

Foto: Happy Medlum

Leipalingio parapijai 200 metų

Leipalingio parapija - Vilkaiviškio vyskupijoje - švenčia dviejų šimtų metų įsikūrimo jubiliejų. Istoriko Jono Totoraičio nuomone, pirmoji katalikų bažnyčia Leipalingyje buvusi pastatyta tarp 1580 - 1611 metų. 1674 metų vizitacijos raporte yra nauja medinė bažnyčia, pastatyta Polocko karvedžio Sapiegos ir aptarnaujama kunigo domininkono. 1611 metais pradėti vesti metrikai buvo nutraukti 1689 metais ir iš naujo pradėti tik 1771 metais. Iki to laiko Leipalingis priklausė Veisiejų parapijai. Po keletrių metų Leipalingis bažnytinuose dokumentuose jau yra įrašyta savarankiška parapija. 1785 metais bažnyčiai sudegus, klebono Simanavičiaus rūpesčiu buvo pastatyta nedidelė medinė bažnytelė. Naują didelę trijų navų mūrą bažnyčią 1806 metais pradėjo statyti pirmasis Vilniaus kapitulos kanauninkas leipalingietis kun. Antanas Kruševskis. Jis mirė 1820 metais ir buvo palaidotas rūsy po bažnyčia. Bažnyčia buvo baigta po kunigo Kruševskio mirties ir konsekruota 1821 metais, pavadinant Marijos Dangun Ėmimo vardu. 1873 metais, klebonui kun. Andriui vadovaujant, parapijiečiai bažnyčią atremontavo ir pastatė naują didįjį altorių. Įkūrus Vilkaiviškio vyskupiją, Leipalingis tapo dekanato centru. 1936 metais Leipalingio parapijai pri-

klausė 5.200 katalikų. Kun. Savickio ir kalbininko Stasio Dabušio rūpesčiu, 1923 metais Leipalingyje buvo įsteigta vidurinė mokykla su stalių amato skyriumi. Seiniečio kunigo Bernardo Čepulio pastangomis 1928 metais Leipalingyje buvo pradėjęs veikti Vyskupo Valančiaus Liaudies universitetas. Per du šimtmečius parapija yra atlikusi labai svarbų vaidmenį Leipalingio istorijoje. Jausdami pilną atsakomybę ir pasitikėdami Dievo Apvaizda, leipalingiečiai su viltimi žengia į trečiąjį šimtmetį. Dabar Leipalingio parapijai vadovauja kunigas Kostas Ambrazas. LRTV

Nauja Švento Rašto studija

Kun. prof. Antanas Rubšys parašė stambų veikalą: "Raktas į Naująjį Testamentą". Veikale panaudojami ligšioliniai katalikų ir kitų mokslininkų šv. Rašto tyrinėjimai, gausiai duodama žinių apie anų laikų religinį, kultūrinį ir politinį gyvenimą Artimuosiuose Rytuose, plačiau informuoja apie to meto Izraelio padėtį, krikščionių Bendriją, ypač daugiau sustojama prie Moriaus evangelijos bei šv. Pauliaus asmens ir darbų. Knyga jau spausdinama, turės arti 400 psl. Leidžia Krikščionių Gyvenimo leidykla, vadovaujama prel. V. Balčiūno.

PAMINĖJO GARBINGĄJĮ

LIETUVĮ

Lietuvių Tėvų Jėzuitų koplyčioje Čikagoje buvo surengtos gedulingos pamaldos už neseniai Lietuvoje mirusio saleziečio kunigo Eugenijaus Sabaliausko sielą. Drauge su vyskupu V. Brizgiu gedulingas Mišias koncelebravo 9 kunigai - velionio brolis kun. A. Sabaliauskas, kun. Zaremba, kun. Rimšelis, kun. Urbonas, kun. Jakulevičius, kun. Trimakas, kun. Gutauskas, kun. Naujokas ir kun. Prunskis ir trys amerikiečiai saleziečiai kunigai. Vyskupas Brizgys Mišių metu tartame žodyje priminė velionio kun. Eugenijaus Sabaliausko ištikimą tarnybą Lietuvos Bažnyčiai Nepriklausomybės metais ir ypač sunkiaisiais dabartiniais laikais, pažymėdamas, jog kiekvieno kunigo mirtis yra nepaprastai didelis nuostolis Lietuvos Bažnyčiai, kuri, dėl ateistinės valdžios varžymų, neturi pakankamai kunigų tikinčiųjų sielovadai aprūpinti. Po pamaldų įvykusioje akademijoje kun. Viktoras Rimšelis MIC nušvietė būdinguosius kunigo Eugenijaus Sabaliausko gyvenimo bruožus. Kun. Eugenijus Sabaliauskas 65 m. amžiaus mirė Lietuvoje. Per 30 metų jis vadovavo Pagirių parapijai. Mirė atlikdamas savo kunigiškas pareigas - klausydamas išpažinčių. LRTV

„TĖVIŠKĖS AIDŲ“ BALIUS

Rugsėjo 16 dieną, šeštadienį

RICHMOND TOWN HALL Bridge Rd., MELBOURNE

Baliaus pradžia 6 val. vak.

Puikus orkestras. Gera vakarienė. Staigmenos loterijos. Gėrimai krautuvių kainom.

Pakvietimai \$ 9.50, moksleiviams \$ 5.

Stalus užsakyti pas V. Laukaitį, Tel. 93 6495, sekmadieniais prie bažnyčios.

Rusinimo tiltai Pabaltijy

Bet jie nėra amžini

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

Gausioms tautoms nėra pavojus išnykti, bet mažoms šis pavojus yra didelis ir akivaizdus. Lietuvių tauta skaičiumi nedidelė, neturi galimybės net savame krašte reikiamam būdu tautiškai augti. Tėvyneje šiuo metu jai ypač gresia planingai ir labai apgalvotai vedama rusifikacija.

Išėivijoje gyvenančiai tautai gresia kita grėsmė - asimiliacija, nutautimas. Manoma, kad asimiliacija (procesas, kai svetur gyvenanti tautinė grupė nutausta ir tampa kitos tautos nariais) yra natūralus reiškinys tiems emigrantams, kurie yra išvykę iš savo krašto ne laikinai ten gyventi bei uždarbiauti, bet jau galutinai svetur įsikurti. Emigracijoje esanti tautos dalis pamažu nustoja savo šimtmečiais įsigytą kultūros ypatybių, nors ir naująją kultūrą teįstengia paviršutiniškai pasisavinti.

Taigi lietuvių tautai yra be galo didelis pavojus sunykti. Vadinasi, maža lietuvių tauta, šiandien kovojanti dėl savo tautinės gyvybės, turi du frontus: namie ir svetur.

Sovietiniai ideologai, propagandistai ir valdžios žmonės vengia aiškiai pasakyti savo tikslus, kalba užmaskuotu būdu ir pirmiausia stengiasi visiškai kitaip aiškinti "tautos" sąvoką. Jie nuolat kalba ir rašo apie "sovietų daugianacionalinę tautą", kuriai priklauso ir lietuviai. Minėta "sovietinė tauta" išties būtų svetimų tautų rusinimo išdava ir šios naujai sukurtos tautos kalba būtų rusiška.

Kultūros "internacionalizmas" labai ryškiai pasireiškia per didžiulias iškilmes, ypač dainų šventes, kur didelė programos dalis skiriama Leninui, partijai ir "didžiajai tėvynei". Tą "tėvyne" ypač garbina visų tautybių ruošiamose šventėse dainuojama daina "Šlovinga, šlovinga Rusija mano!"

Rusiškas nacionalizmas, įsibraudamas į kitas tautas, stengiasi reikštis "internacionaliniu charakteriu". Šis "internacionalinis" veikia tautinį gyvenimą - taip aiškina Sovietų

tų ideologai. Toliau jie dar prideda, kad "savanoriškas rusų kalbos įsisavinimas greta nacionalinės kalbos sukuria naujus aspektus lietuvių tautos gyvenimo sferoje".

Pakanka tik sekti, kas vyksta Estijos, Latvijos, Lietuvos mokyklose, darbovietėse, namie ir režimo sukurtose įstaigose, kad būtų galima suprasti, kaip intensyviai vedama rusifikacija.

Rusifikacija Sovietų Sąjungoje yra nukreipta prieš visas ne rusų tautybes. Tai pilnu tempu praversti visose ne rusų žemėse ir tautose režimui nesiseka ir jis kliūčių neįveikia, nes pirmiausia trūksta kolonistų ir prižiūrėtojų. Tačiau ši aplinkybė nepalengvina Pabaltijo tautų padėties. Sovietinis režimas šiuo metu vadovaujasi XIX amžiaus carinės Rusijos imperialistiniu požiūriu - Pabaltijo valstybes laiko Sovietų imperijos dalimi ir su pravesta rusifikacija tikisi šių valstybių nutautinimą pilnai praversti.

Pirmasis sovietinių rusų žvilgsnis į Pabaltijį buvo nukreiptas tuo jau II pasauliniam karui pasibaigus. Didelis rusų laimėjimas buvo Karaliaučiaus srities užėmimas. Priartiant ir "laiminant" Vakarų valstybėms, Sovietai ten pravedė didžiausią mūsų istorijoje vietos gyventojų genocidą, dėl kurio Vakaruose niekas neprotestavo. Naujai ginklu prijungta sritis buvo kolonizuota rusais ir kitais slavais. Tuo būdu Sovietų Sąjunga atkirto Lietuvą, Latviją ir Estiją nuo Vakarų Europos. Tuo pačiu metu Karaliaučiaus sritį pavertė kariniu bastionu, kuris bus ypatingai naudojamas Vakarų Europos puolimo atveju.

Rusifikacija vykdoma rusų tautybės gyventojų atkėlimu ir užimtus

Pabaltijo kraštus, naujų įmonių ir ypač naujų pramonės miestų kūrimu, kurių gyventojai beveik išimtinai rusai, "kultūros darbuotojų", tikrų ir tariamų specialistų siuntimu. Tam tikra prasme minėtus kraštus rusina turizmas, nuolatiniai valkatos bei maisto medžiotojai iš Gudijos bei Rusijos sričių ir daugelis kitų priemonių.

Pavergtų tautų kova prieš rusinimą labai sunki, ypač dėl to, kad pavergtos tautos turi kovoti vienai vienos. Bet kuri pagalba iš laisvųjų kraštų nėra galima vien jau todėl, kad didžiosios valstybės mažųjų valstybių rusinimą bei tautų naikinimą nelaiko nuodėme: jas visomis išgalėmis asimiliuodamos savo tautines grupes, nesmerkia ir sovietinių rusų, kurie rusinimą vykdo. Jų pagalbos gali būti nesišaukti - tikras dalykas, kad šioje srityje jos negausi.

Lieka vienas kelias - rusinamos tautos turi visomis išgalėmis pačios prieš rusifikaciją spirtis, pirmoje eilėje visomis išgalėmis stengiantis didinti gyventojų prieauglį, nes savo tautybės gyventojų repatriacija iš užsienio esamomis sąlygomis nereali ir negalima.

Pirmoje eilėje turime rinkti Lietuvos rusifikacijos medžiagą, kad, protestuodami prieš rusinimą, turėtumėm faktų ir skaičių, kuriais galėtumėm remtis.

A. POCIAUS DARBAS !

— Lietuvos kovotojai už žmogaus teises, sovietų skaudžiai nubauti, - vėl primenami Melbourne "The Herald" dienraštyje rugpiūčio 3 d. laidoje, straipsnis pasirašytas Lietuvių Bendruomenės pirm. Albino Pociaus. Jis čia atsišaukia į laisvojo pasaulio spaudą ir viešąją opinią, kad būtų paleistas iš koncentracijos lagerio Viktoras Petkus ir kiti lietuviai. "The Herald" turi 426.176 egz. tiražo. Paskutinėmis keliomis savaitėmis Alb. Pociaus straipsniai apie Lietuvą Australijos didžiojoje spaudoje jau pasiekė per 1.800.000 egz. tiražą.

**** Popiežius Paulius VI** paskutinėje audiencijoje tarė: "Bažnyčios pirmaeilis uždavinys yra skelbti žmonijai Kristaus Evangeliją, pilnutinį žmonių išganymą ir jų dalyvavimą Kristaus dieviškame gyvenime. Tuo Bažnyčia stiprina kiekviename žmoguje dvasines ir moralines jėgas, kurios ugdo tarpusavio meilę, pasiryžimą tarnauti." Dailininkų grupei pažymėjo, jog religinė mintis išaukština kiekvieną meno kūrinį.

**** Paryžiuje** krikščioniškasis rusų studentų centras vien praėjusių metų bėgyje į Sovietų Sąjungą pasiuntė 40.000 grynai religinio pobūdžio knygų. Kuriuo būdu jom pasisekė prasiversti pro saugomą geležinę uždangą - mums nėra žinoma, skelbia Šveicarijos informacijos biuletenis, tačiau žinoma, kad 80 procentų išsiųstos literatūros pasiekė savo tikslą.

**** Amerikos** visų pagrindinių religijų atstovai pasiuntė laišką Sovietų ambasadoriui Vašingtone Dobrininui dėl skaudžių bausmių žmogaus teisių kovotojams - Šaranskui, Ginzburgui, Viktorui Petkui ir Vladimirui Slepakui. Sovietų ambasadorius delegacijos nepriėmė. Tada delegacija tą laišką paskelbė spaudoje ir pridėjo, kad disidentų nubaudymas nėra sovietų vidaus reikalas, bet tarptautinis nusikaltimas, niekinant žmogaus teises.

**** Romą** pasiekęs rusas disidentas Evgenij Vagin, aštuonerius metus dėl žmogaus teisių gynimo atkalbėjęs sovietų katorgoje, paskelbė straipsnį italų žurnale "Prospettive nel Mondo", kad skaudūs disidentų baudimai rodo bolševizmo bankrotą, nes per 60 metų griežtai kovodami prieš religiją, iš žmonių širdžių neįstengė išrauti tikėjimo į Dievą.

"LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA" NR 32

Sovietų saugumo teroras Lietuvoje

K R A T O S I R T A R D Y M A I

1978 m. kovo 2 d. rytą Marytė VITKŪNAITĖ skubėjo į Medicinos mokyklą. Rotušės aikštėje stovėjo "volga" Nr. 84 - 92 ir šalia jos trys vyrai. Staiga vienas iš jų griebė M. Vitkūnaite už rankos ir jėga įgrūdė į mašiną, o šalia atsistojo du užpuolikai, kurie pasisakė esą saugumo darbuotojai. M. Vitkūnaitei pareikalavus iš jų dokumentų, vienas saugumietis išsitraukė raudoną knygutę, bet į jos vidų pažvelgti neleido. Pakeliui prisijungė dar viena saugumo mašina, kurioje buvo try vyrai ir viena moteris. Atvykę pas M. Vitkūnaite, paėmė iš jos buto raktą, patys atsirakino kambarį ir sugūžėjo vidun. M. Vitkūnaitei įsakė sėdėti ant sofos ir nejudėti iš vietos. Mrj. Urbonas paskelbė kratos orderį - atvykę paimiti antitarybinio turinio literatūros ir dauginimo priemones. Rašomoji mašinėlė stovėjo ant stalo, todėl Vitkūnaitei pakako tik ranka parodyti: "Pasiimkite".

Krata buvo daroma labai kruopščiai. Saugumiečiai peržiūrėjo kiekvieną popieriaus

skiautėlę, nukabinėjo nuo sienų paveikslus, o vieną iš jų išardė, žiūrėdami ar viduje ko nors nėra paslėpta, išmaigę sofą, pagalves, išvilko antklodes iš užvalkalų, peržiūrėjo visas knygas, šaldytuvą, pervertė visas lentynas ir sandėliuką. Suradę "Aušros" Nr. 9, labai apsidžiaugė. Dar daugiau jiems buvo džiaugsmo, kai rado devynis egzempliorius 20 puslapių perrašytos "Aušros" Nr. 9.

Kratos protokole įrašė tik mjr. Urboną, o likusieji 6 saugumiečiai nebuvo įrašyti (BPK reikalauja, kad į protokolą būtų įrašyti visi krata darantys asmenys). Kvietinius saugumiečiai irgi atsivežė - Aldoną Prascienitę, gyv. Kaune, Linkuvos g. 19 - 1 ir Kęstutį Šermukšnį, gyv. Kaune, Kalnų g. 18 - 1.

Krata buvo pradėta prieš 10 val. ir baigta 14 val. 30 min. Kratos metu be anksčiau paminėtų leidinių buvo paimta J. Girniaus brošiūra "Lietuviškojo charakterio problema", rankraštis "Žmogus ir gamta", įvairūs asmeniškai užrašai, magnetofono kasetė, rašymo mašinėlė "Optima" ir kt.

Po kratos M. Vitkūnaite nusivežė į Kauno KGB skyrių ir tardė iki 22 val. Saugumietis Raudys siūlė daryti atgailą už savo kaltę ir žadėjo padėti išsisukti iš "bėdos", kitaip jai būsia pritaikytas BK 68 str. Raudys negailėjo pastangų Vitkūnaitei įtikinti, kad ją ekstremistai kunigai įpainioję į savo voratinklį, kad šiuo metu reikalinga ramybė, o ekstremistai su savo brošiūromis kelią nerimą tautoje, kovoją prieš tarybų valdžią, patys norėdami įeiti į valdžią. Vitkūnaite paaikškino, kad "Aušrą" gavusi iš vienos moters šventoriuje prie Šv. Antano bažnyčios, paskaičiusi, susižavėjus ten parašyta tiesa ir pradėjusi ją perrašyti.

Vienas saugumietis bandė M. Vitkūnaite užverbuoti savo agente. Tardytojai daug kalbėjo apie kunigus. Džiaugėsi tais, kurie be parapijinio darbo daugiau niekuo neužiima, nirta ant tų, kurie "ardą ramybę". Saugumietis kalbėjo: "Mes žinome, kad kovą veda tik vienas žmogus. Mes jį suimsime ir nustos eiv. sios visos brošiūros; išsiūsime toli jį ir visus bendradarbius".

Tardytojas klausė, ar suimtoji nebijanti kalėjimo. "Jei būdama kalėjime savo kančia bent vieną sielą laimėsiu, tai tikrai būsiu laiminga" - atsakė tardomoji.

Pagyvinkime Melbourne Lietuvių Namus

Visi prisimenam, kiek kalbų buvo klubui steigiantis ir perkant namus. Pasirodo, kad geriausias dalykas, ką melbourniškiai lietuviai padarė. Klubo Namai bei apskritai patalpos virto Melbourne Lietuvių Namais, visos bendruomenės centru. To, be abejo, iniciatoriai ir siekė.

Kas dar padėtų šiems Namams virsti tikrai reprezentacine lietuvių vieta? Jaunimo žaidimų kambarys apačioje nepasiteisino. Klubu vadovybė, kiek teko girdėti, jau yra nutarusi šią patalpą pavesti išskirtinai kultūriniam reikalui. Čia bus perkeltos abi bibliotekos — bendruomenės ir šaltinių /Reference Library/, iki šiol nuo seno vadinta Krašto valdybos biblioteka. Ši pastaroji naujai paskirčiai /šaltiniams/ dar tik užuomazgoje. Iki šiol dalinai nerakinama spinta bendruomenės kambaryje ne vietoje. Iš jos daugelis knygų jau yra dingę. Tokiomis sąlygomis kas gi gali ją remti. Šaltinių biblioteką tvarkyti sutiko D. Baltutienė ir D. Mucieniekaitė. Šiaip jau tos bibliotekos reikalui reikėtų sudaryti bent trijų asmenų komitetą, kuris formuluotų bibliotekos turinį, kasmet sudarytų išgytinių leidinių sąrašą ir parūpintų lėšų.

Reikalinga būtų australų /įskaitant ir kitų kalbų/ periodikoje tilpusių, lietuvių liečiančių svarbesnių straipsnių komplektavimas. Bibliotekos kambaryje būtų ir skaityklai stalai, kur rastum lietuviškų laikraščių ir žurnalų, leidžiamų JAV. Šią mintį remia Melbourne bendruomenės pirmininkas A. Počius ir ikišiolinis krašto valdybos bibliotekos vadovas P. Sungaila.

Klubo istoriją bei apžvalgą su iliustracijomis brošiūros pobūdžio reikėtų atspausinti anglų kalba. Tai komunikacijai bei reprezentacijai su kitataučiais svečiais bei šiaip lietuvių draugais. Atteityje jų turėtų mėti ieškoti daugiau tarp mokslo ir plunksnos žmonių. Svarbu būtų žurnalistai. Tam pačiam tikslui reikšminga įsigyti didesnį skaičių mūsų dailininkų darbų. Gal to rei-

kėtų siekti organizuojant ilgiau trunkančias dailininkų parodas.

Būtų labai reikšminga galerijos įrengimas bufeto svetainėje, nustūmus ją beveik iki scenos. Kai nuotų tas pinigų, bet svetainei tikrai suteiktų jaukumo. Keletas gyvūnų augalų puošytų svetainę. Būtina spalvotos televizijos aparatas. Pagyventų Lietuvių Namus reguliarius jaunimo pobūviai su jiems atliepiančia muzika. Tai šokių salėje. Muzika iš juostelių pigiau negu kapela. Pradžiai jau padaryta dabartinio vicepirmininko Algio Karazijos iniciatyva, bet neišviro reguliaria pramoga. Tikėkim, kad to bus pasiekiama.

Bufeto patalpoje penktadieniais galėtų būti vienos valandos savaitės politikos įvykių apžvalga su diskusijomis. Tam reikalui vieną ar kelius žmones, turbūt, galima būtų surasti. Idėja jau buvusio klubo pirmininko A. Ramanausko.

Užkandžių reikėtų ir penktadi-

niais ir šeštadieniais. Kai kas nusi-perkama bufete, o kiti užkandžiai iš šaldytuvo. Manau, kad pavyktų surasti poniją, kuri tuo rūpintųsi. Jai turėtų būti iš to ir pelnas. Klubas uždirbs iš pagausėjusių svečių. Tą mintį yra turėjęs galvoje bufeto vedėjas J. Kriškūnas. Į pastovų reikalą tas neišviro.

Girdėti tenka, kad kai kam nepatinka, jei prie stalo sėdi būrelis ne klubo narių. Jei formaliai pasirašę atėjo, tai ir gerai. Nereikėtų žvairuoti ir į tuos klubo narius, kurie atsiveda kitataučių svečių. Kuo daugiau žmonių, tuo jaučiau ir daugiau pajamų.

Tai tik keletas sugestijų bei minčių besiantinančio metinio susirinkimo proga. Kai ką mano čia minimą buvo jau kėlę jaunosios kartos atstovai M. P. specialiaime Melbourne lietuvių klubui skirtame priede.

Albertas Zubras

AUSTRALIJS LIETUVIŲ DIENOS

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Tautinių šokių šventė įvyks gruodžio 28 d. Condell Park sporto stadione, netoli Bankstowno. Ši šventė skirsis iš kitų buvusių savo gausiu tautinių šokių grupių ir šokėjų skaičiumi. Iš Geelongo atvyksta Šešupės šokėjai, iš Hobarto — Venta. Nenusileidžia tolumo Pertho Šatrija ir Adelaidės Žilvinas. Melbourne siunčia net dvi šokėjų grupes: Gintarą ir Klumpakojį. Šventės šeimininkas — Sydnėjus irgi nenusileis su Gintaro ir Sūkurio šokėjais. Dalyvių skaičių žymiai pakels iš Amerikos atvykstanti Grandinė, su 40 šokėjų. Gaila tik, kad brisbaniečiai neišsijudina. Tur būt vienintelė gyva tautinių šokių grupė Australijoje kuri nebus Tautinių šokių šventėje. O kaip būtų gražu ir juos pamatyti bendrame šokių ralyje.

Matysime mažiausiai ketvirta-

dalį tūkstančio šokėjų aikštėje, kas šiuo metu ir vaizduotėje sunkiai telpa. Daugumoje bus masiniai šokiai, bet yra palikta vietos ir atskirų grupių šokiams.

Šioje šventėje tur būt pirmą kartą Sydnėje dalyvaus ir vaikų tautinių šokių grupės. Tai daigai, iš kurių galima tikėtis tautinių šokių ilgam laikui.

Nuosekliai ir daug dirba mūsų šokėjai, ruošdamiesi Tautinių šokių šventei. Jei kitoje mūsų tautinėje veikloje jaunimas mažai reiškiasi, tai čia jie užpildo visas spragas.

Ruošimos visi į ALD. Atvykę nepraleiskime progos pažūrėti mūsų pasididžiavimo — lietuvių tautinių šokių ir juos atliekančio jaunimo. Tautinių šokių šventės vadovė yra Marina Cox: 136 Pendle Way Pendle Hill NSW 2145. Tel. (02) 631 5539.

ALDRK Inf.

BRAŽINSKŲ LAIŠKAS IŠ AMERIKOS

Gerbiamas p. Antanai Kramiliau, šiandien VLIKo Reikalų Vedėja Rima Čerkeliūnienė mums per siuntė jūsų čekį \$ 58.30 JAV valiuta. Nuoširdžiai dėkojame jums už supratimą mūsų sunkios padėties ir suteikimą broliškos pagalbos. Tai tikrai didžiai vertinga materialinė ir moralinė jūsų parama mums, kurios mes niekad neužmiršime ir visada su dėkingumu minėsime.

Mūsų byla vis dar svarstoma JAV Imigracijos įstaigoje. Rusai okupantai deda visas pastangas mus apšmeižti, atgauti ir sunaikinti. Sunkiausia yra tai, kad mums ne-duodamas įsidarbinimo leidimas, kol neužsibaigia imigracijos byla. Kankina laukimas, grėsminga nežinia ir netikrumas dėl ateities. Šiek tiek vilties teikia kongresmenas Robert K. Dornan iš Santa Monikos, Calif. Jis Kongrese įnešė rezoliuciją, kuri sustabdytų mūsų deportaciją Sovietijon. Panašią rezoliuciją Senate nesenai įnešė senatorius Pete V. Dominici. Tačiau tų rezoliucijų priėmimas gali pareikalaus dar nemažai laiko. Būtina tą reikalą pagyventi bei pagreitinti pasiunčiant JAV Kongresan ir Senatą kaip galima daugiau laišku.

1978 m. birželio 20 d.

P. A. Bražinskai

SVEICARAI GINA DISIDENTUS

Sovietams paskelbus sunkias kalėjimo bausmes žmogaus teisių gynėjams, jų tarpe ir lietuviui Viktorui Petkui, — Šveicarijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas, Lozanos, Ženevos ir Friburgo vyskupas Mamie, pasiuntė telegramą Sovietų Sąjungos ambasadoriui Berne. Vyskupas Mamie telegramoje, išreiškęs Šveicarijos katalikų susirūpinimą dėl disidentams paskelbtų sunkių bausmių. Per ambasadorių ragina sovietų vyriausybę apsaugoti Sovietų Sąjungoje pagrindines žmogaus teises ir pilnai įgyvendinti Helsinkio konferencijoje prisiimtus įsipareigojimus.

Vakare M. Vitkūnaitė buvo nuvesta nakvynei į rūšį. Suimtajai prašant, iš jos neatėmė rožančiaus. Rūsyje nebuvo nei lovos, nei čiužinio, nei užsiklojimo.

Kovo 3 d. nuo pat ryto buvo tęsiamas tardymas. Mjr. Urbonas vedė tardymą ir rašė protokolą, vis primindamas, kad Vitkūnaitė viską meluojanti. Tardytojas Markevičius užsipovalė "nusikaltėle": "Nejaugi išsi-ginsi ir to, kad pažįsti Moniką, klieriką Razuką, Angelę iš Skiemonių?" Vitkūnaitė pareiškė, kad šių asmenų nepažįstanti.

Po pietų Markevičius ir Urbonas nusivežė Vitkūnaitę į Vilnių. Urbonas pranešė, kad Saugumo komiteto viršininkas norįs pasikalbėti su tardomąja. Trumpo pokalbio metu viršininkas (pavardės nepasisakė) pareiškė susipažinęs su Vitkūnaitės byla, kuri bus tęsiama, bet iki teismo Marytės nesusimsią, todėl galinti toliau lankyti medicinos mokyklą. 18 val. M. Vitkūnaitė buvo paleista.

1978 m. kovo 1 d. Kauno Kunigų seminarijos auklėtinis Petras Razukas gatvėje buvo dviejų saugumiečių sulaukymas ir nuvežtas į Kauno KGB skyrių. Čia tardytojas Urbonas pateikė orderį kratai ir dviejų kviestinių

akivaizdoje padarė kratą, kurios metu paimita: "Rūpintojėlis" Nr. 3, to paties "Rūpintojėlio" neišskirstyti 7 egzemplioriai; rašomojo popieriaus keli pokai, truputis rašomosios kalkės, užrašų knygelė ir kt.

Tardymo metu saugumiečiai gąsdino, kad už antitarybinių leidinių platinimą teksią sėdėti kalėjime. Tardomajam buvo liepta parašyti pasiaiškinimą, iš kur gavęs rašomąją mašinėlę ir "Rūpintojėlį". Vienas iš darbuotojų paskaitė Seminarijos klierikų skundą saugumui, kad klierikai: P. Razukas, Kąstytis Kriškūkaitis, Antanas Gražulis ir kiti gautą ir skaitą antitarybinius leidinius. Vėliai vakare klierikas P. Razukas buvo nuvestas į kamerą ir naktį praleido su kriminalistais.

Tardytojas Mackevičius pareiškė, kad P. Razukas yra kaltinamas pagal LTSR BK 68 str. I - ją dalį, nes platinęs nelegalų leidinį "Rūpintojėlį". Saugumiečiai, surašę protokolą, Razukui įteikė kvietimą atvykti į saugumą sekančią dieną ir leido sugrįžti į Seminariją.

Kovo 3 d. klierikas ilgą laiką buvo auklėjamas, kad Lietuvoje esanti tikėjimo laisvė, kad tardomasis pakliuvęs į "ekstremistinių" judėjimą, bet dar esąs jaunas ir galįs pasitaisyti. Jei jis saugumui neatsuksiąs nugaros,

tai jie padėsia, ir gal iš Seminarijos nebūsiąs išmestas.

Vėl grasino patalpinti į kamerą su kriminalistais, pravardžiavo vadindami "slidžiu žalcium", "suktu žmogumi", "kilbuku", "mažu veikėju ir dideliu melagiu" ir pan. Žadėjo išsikviesti pirmadienį, o tada būsią ilgį tardymą, todėl su savimi reikią pasiimti tarbelę su maistu.

Po tardymo saugumiečiai klieriką P. Razuką atvežė iki Seminarijos ir paleido.

Kovo 2 d. po pietų prie Seminarijos privažiavo saugumo mašina, ir du saugumiečiai pareikalavo, kad Seminarijos vedėjas išleistų tardymui klieriką Vytautą Pūką. KGB būstinėje saugumiečiai kalbėjo, kad po kelių dienų jis galėsįs pasižiūrėti kaip teikiami diakono šventimai ir po to turėsįs vykti namo iš Seminarijos, bet jei sakysiąs tiesą, — šito nebūsią. V. Pūkas buvo klausinėjamas, iš kur gavęs rašomąją mašinėlę ir kaip ji patekusi pas Moniką. Vakare klierikas buvo paleistas grįžti į Seminariją.

Paskutinė s žiniomis klierikas P. Razukas ir V. Pūkas kovo 25 d., Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui įsakius, pašalinti iš Seminarijos.

Melbourn Dainos Sambūrio koncertai - Š. Amerikos spaudoje

Surinko V. Ališauskas Melbourn Dainos Sambūrio korespondentas

Los Angeles

Parapijos salė, kuri dažniausiai yra užrakinta devyniais raktais, lūžo nuo klausytojų. Žmonės klausėsi, plojo ir kėlė ovacijas. Ne dėl to, kad scenoje dainavo tolimi svečiai lietuviai, bet dėl to, kad jie dainavo puikiai. Daug kam skruostus suvilgė džiaugsmo ašaros. Aiškiai buvo matyti, kad Dainos sambūrio sėkmės raktas šviečia vadovės Danutės Levickienės muzikaliame charakteryje - jos dainuojančioje šypsenoje, ritmo jūte, o ypač sugebėjime taip gerai paruošti chorą, sklandžiai jį vesti ir ištisai per visą koncertą išlaikyti deramą lygį. Dainos veikė klausytojus nelyginant gyvi lietuviško gyvenimo piešiniai. Neužmirština sambūrio repertuarinė įdomybė, tai dainų turinio iliustravimas deklamacijomis.

Stiprių ir gražių balsų choras meistriškai atliko kruopščiai ir neeiliniai įdomiai parinktą programą, sujaudinusią klausytojus iki ašarų.

Koncertas tartum nematomu meilės spinduliu apgaubė klausytojus ir priartino prie mums taip brangios Lietuvos. Kiekviena daina buvo palydėta gausiom katutėmis ir spontanišku atsistojimu pabaigoje. Turėjome malonumą paspausti savo brolio lietuvių ranką ir pajusti jo širdį, plakančią prie anapus Ramiojo vandenyno tolimų kraštų.

Clevelande

Išgirsti sambūrį buvo tikrai re-ta išimtis, maloni staigmena ir didelis džiaugsmas pamatyti ir išgirsti

dainininkus mūsų scenoje ir įsitinkinti, kad jie gražiai ir gerai dainuoja. Choras nuo pat pirmųjų dainos akordų nustebino gausią auditoriją. Triukšmingi ir ilgi plojimai, bei bisavimai neatleido svečių dainininkų. Koncertas ilgai skambės klausytojų ausyse ir malonūs prisiminimai rusens širdyse, nes daugeliui šio choro garsai buvo pimitiniai ir paskutiniai. Sambūrio pasididžiavimas - jauna, grakšti ir talentinga dirigentė. Ji išbalansuotais gracingais, bet tvirtais ir tikrais mostais valdė chorą ir iš jo išgavo visa, kas iš gero ansamblio galima išreikalauti. Choro pranešėjai - jos po vieną ir net grupiniai sudarė įdomų įspūdį.

Tiek mišraus choro, tiek pasikirų chorų dainavime teko pastebėti dvi savybes, retokai užtikamas populiariuose mūsų muzikiniuose ansambliuose: lengvu delnų nučiūpimu ji sugeba priversti vyrus nusileisti per du dinamiškus mostus. Kai kurių naujovių įvedimas koncerto metu turėtų būti pavyzdžiu ir kitiems ansambliams.

Tiek įvedimas kuklios choreografijos, iliustruojant dainas, tiek efektingas deklamavimas pavienių choro dalyvių iš vietų buvo naujas, gaivinantis ir sveikintinas. Repertuaro įvairumas neleido nuobodžiauti, o moterų sekstetas, nuostabiai švariai atlikęs labai sunkias dvi senoviškas sutartines iš XVI š. parodė choro dalyvių muzikalumą. Jiems išvykus, palikome čia su viltimi, kad mūsų sveikinimai ir linkėjimai pasieks visus Australijos lietuvių,

negalėjusių pas mus atvykti ir jų lietuviškumas bei entuziazmas dar labiau sužydės mūsų šiltų jausmų ir linkėjimų šviesoje.

Toronte

Australiška drąsa ir atvirumu buvo pradėtas koncertas. Pilnutėlė salė nebuvo apvilta, tik gaila, kad nevisiems teko išgirsti taip puikiai paruoštą koncertą. Techniškai ir muzikiniu požiūriu išdirbta dinamika. Frazijų išvystymas buvo gerai atliktas. Smagus ar svajingas tempo gerai išryškino parinktų dainų stilių. Choras pajėgė klausytojams įkvėpti liūdnas ir linksmas dainų nuotaikas, tų dainų spalvingumą, nes klausytojų veiduose spindėjo linksmumo ar liūdesio išraiška. Choras parodė didelį darnumą - su meile ir drausmingumu sekė meistrišką dirigavimą, bei akompanavimą.

Pabaigoje publika spontaniškai atsistojo ir sukėlė jausmingas ovacijas, o dirigentės akyse žibėjo ašaros.

Dainų šventėje daugiausiai ovacijų susilaukė Melbourn Dainos Sambūrio choras, nes atliko didžiausią, beveik odisejišką kelionę.

Chicago

Iš pirmos dainos buvo žymu kur glūdi Melbourn Dainos Sambūrio stiprybė. Dirigentė aiškiai valdė kiekvieną gaidą. Nuo jos elegantiškų, ryškių ir detalių judesių priklausė kiekvieno niuanso pasikeitimas, žodžio ištartimas ir nuotaikos

išreiškimas. Tokio meistriškumo dažnai pasigendame tarp mūsų veteranų dirigentų.

L. Povilaičio "Alučio" žodžiams "Neisim namo" publika pritarė ovacijomis, o tokių buvo pilna salė, koridorius ir kiemas.

Maloni staigmena buvo nuometuotas moterų sekstetas, sutartinių neįprasta struktūra ir harmonija, gali atrodyti keista ir primityvi, o tas paprastumas ir neįprastų intervalų naudojimas ir yra visas jų grožis. Sėkmingam koncertui pasibaigus, publikos entuziazmas buvo nesulaikomas - atsistojo kėlė ovacijas. Koncertas pasižymėjo šviežumu ir kūrybingumu. Sambūris lengvai gali lygintis su mūsų šiais choralais, neretai turinčiais dėkingesnius, jaunesnius ir gausesnius sąstatus.

Su nemažesniu pasisekimu choras atliko koncertą Hamiltone - Kana-doje.

LITUANIA IR ŽILVINAS

gražiai pasirodė Pavergtųjų Tautų koncerte

Adelaideje Scott's teatre rugpiūčio 6 d. vyko Pavergtųjų Tautų Koncertas, kuriame pasirodė lietuviai, latviai, estai, kroatai, lenkai, ukrainiečiai ir vengrai. Mūsų Lituania choras, vadovaujamas dirigentės p. Genovaitės Vasiliauskienės, padainavo M. Klajūno Audros siaučia, J. Gaubo Dyvai, Br. Jonušo Kurteliai sulojo. Taip pat savo dainomis pritarė tautinių šokių Žilvino grupei, šokančiai Audėjėlę ir Subatėlę, o Landytinį pašoko be dainos.

Mūsų Lituania chorą ir tautinių šokių Žilvino grupę tenka pasidžiaugti už tokį puikų lietuvių atstovavimą. Į akis krito gražūs, spalvingi tautiniai rūbai, labai tvarkinga visa apranga, drausmė scenoje. Choras buvo labai gerai susidainavęs ir publiką sužavėjo savo dainomis. Lietuvių tautiniai šokiai tokie gyvi, ypač tiko, kai dviem šokiams pritarė Lituania choras. Teatro salė nebuvo sausakimšai pilna, nes buvo gana blogas oras, lijo kiurai per dieną, bet kas atvyko, turėjo iškilią kultūrinę puotą, dvasinį atsigaivinimą.

Kai Lituania choras taip išpuodingai atstovauja lietuviams, tai tikimės, kad ir Lituania metinį balių Adelaidės Lietuvių Namuose rugpiūčio 19 d., šeštadienį, atsidėdami lietuviai gausiai atsilankys, o pora, geriausiai pašokusi valsa, laimės puikiai išsiuvinėtą tautinę lėlę. Kor.

— Kun. Petras Daugintis, jėzuitas, daug metų dirbęs Brazilijoje Sao Paulo lietuvių sielovadoje, pasikau Urugvajuje, Montevideo mieste, buvo atvykęs į Torontą atstovauti Urugvajaus lietuviams PLB seime ir Pasaulio Lietuvių Dienose. Jėzuitų vyriausybė kun. P. Daugintį mano palikti Čikagoje pagelbėti lietuviškoje veikloje.

RAMOVĖNŲ KRIVULĖ

Lituanicos Testamentas

Australijos komunistai planuoja taip pat panašiai. Šiais metais jų išleistas Almanakas rašo: kad Australijos miestų gyventojai yra persisunkę buržuazine dvasia ir juos pakeisti bus neįmanoma, todėl reikia viską sunaikinti ir pradėti iš naujo. Ten pat rašoma: "Didžiuliai žemės plotai stovi nejudinami, todėl išsivalę miškus jie galės vertingai pelnytis savo duoną".

Aš nenoriu jūsų gąsdinti, bet nusikalsčiau prieš jus jeigu jums nepriminčiau kas mūsų laukia komunistams ir jų draugams socialistams laimėjus.

Mes negalime ilgiau žaisti savo likimu ir turime rimčiau įsijungti į lietuvių organizacijų veiklą, nebijodami darbo ir aukos, nes kaip Dariaus ir Girėno Testamentas sako: "Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drasesnių žygių!"

Melbourn Lietuvių Bendruomenė jau yra išėjusi iš savo užsidarymo siaurame gete ir pasidarė žinoma visiems australams, kada net senatoriai ir Federaliniai ministrai lankosi į mūsų šventes. Padidėjus veiklai, reikia ir daugiau žmo-

rašo Albinas Pocius

nių atstovauti mūsų bendruomenei įvairiose šio krašto įstaigose ir organizacijose, tačiau jūs nežinote kaip sunku gauti žmonių ypatingai iš jaunimo, kurie nebijotų darbo.

Vieni teisinasi mokslas trukdo, kiti augina šeimas ar pradeda biznį, bet faktinai jiems trūksta tos Dariaus ir Girėno dvasios viską aukoti Lietuvai. Trūksta pareigos supratimo, kad laisvalaikį galima paaukoti Lietuvos labui, vietoje tuščių sėdėjus prie televizijos aparato.

Išėjimoje daug kas mėgsta apkaltinti buvusią Lietuvos vyriausybę, kad neleido ginklu pasipriešinti okupantui iš Rytų.

Šiandien jokia vyriausybė mums netrukdo dirbti Lietuvos labui ir kovoti dėl nepriklausomybės atstatymo, tačiau tų smarkuolių mūsų tarpe nesimato. Yra labai lengva kitus siųsti į kovą, pačiam sėdint prie šiltos krosnies..

Mes su pagarba žiūrime į tuos,

kurie dirba lietuviškose organizacijose. Mes labai gerbiame mūsų savaitgalio mokyklų mokytojus, kurie turi atidirbti už vaikų tėvus, mokinant jaunimą lietuvių kalbos, bet mes negalime suprasti tų, kurie, nors ir vadina save lietuviais, bet nepajudina nei vieno piršto ir nei vieno dolerio lietuviškos veiklos reikalams.

Tai nėra priekaištas ar proga pasibarti, bet nuoširdus noras, kad mes visi kaip vienas dirbtume Nepriklausomos Lietuvos atstatymui.

Mūsų tauta yra maža, o mūsų čia išėjimoje dar mažiau. Todėl kiekvienas lietuvis yra brangus, o jis pasidaro dar brangesnis ir naudingesnis savo tautai, jeigu jis yra aktyvus savoje bendruomenėje.

Kaip Darius su Girėnu savo Testamente įrašė, kad jie šį savo žygį aukoja jaunajai Lietuvai, taip ir mes visus savo darbus ir širdį aukokime Lietuvos laisvės ir žmonių gerovei.

Jeigu mes nuoširdžiai dirbsime Lietuvos labui, tai ir Dievas mums padės, o tada mes būsim tikri, kad vykdome Dariaus ir Girėno mums paliktą Lituanicos žygio Testamentą.

MELBOURNE

PRADĖJOME KATALIKIŠKOS
SPAUDOS MĖNESĮ

Australijos vyskupų konferencija 1955 m. nutarė kasmet skelbti katalikiškos spaudos mėnesį, kad į kiekvieną katalikų šeimą ateitų bent vienas katalikiškas laikraštis, kad visi tikintieji remtų savo spaudą. Australijos Lietuvių Katalikų Federacijai pradėjus sekančiais metais leisti "Tėviškės Aidas", buvo taip pat įjungta į šį katalikiškos spaudos mėnesį, nes lietuviai Australijoje yra Nepriklausomos Lietuvos Bažnyčios dalis ir privalo turėti savo spaudą.

Melbourne šį Katalikiškos spaudos mėnesį pradėjome rugpiūčio 6 d. pamaldomis, kurių pradžioje ALK Federacijos pirm. Viktoras Laukaitis prabilo į gausiai susirinkusius tikinčiuosius, išskeldamas mūsų spaudos reikšmę, kai Mūsų Pastogė ir Tėviškės Aidai atlieka didelį ir svarbų tautinį darbą. Skaitymus atliko taip pat V. Laukaitis, pradžioje pateikdamas ištrauką iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos". Aukas atnešė Virginija Bruožytė, Loreta Petraitytė ir Mėta Venckutė. Parapijos choras, vadovaujamas dirigento Petro Morkūno, didiesiems vargonams gaudžiant, kuriuos gerai valdo Zita Prašmutaitė, giedojo lietuviškas giesmes, o visi tikintieji "Tėviškės Aidams" suaukojo \$ 224.

TAUTOS FONDAS

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne nusiuntė surinktų aukų tūkstantį dolerių į Tautos Fondo Centrą New Yorke. Dabar gavo gražų padėkos laišką iš TF Valdybos pirm. J. L. Giedraičio. Dėkoja Atstovybės nariams už pastangas rinkti aukas, visiems aukotojams, kilniai remiantiems VLIKO vadovaujamą Lietuvos Laisvės kovą, ir "Tėviškės Aidams" už prasmingą propagandą ir kvietimą aukoti Tautos Fondui.

KLUBO NARIAMS

Rugpiūčio 27 d. sekmadienį, 3 val. p.p. Lietuvių Namuose šaukiamas Melbourne Lietuvių Klubo narių metinis susirinkimas. Darbotvarkė paštu pasiūsta kiekvienam klubo nariui. Jau reikalinga susimokėti klubo nario mokestį už 1978 - 79 finansinius metus ir atsimti 1979 metams išpaudą į klubo ženkluką. Nario mokestis priimamas šeštadieniais ir sekmadieniais "Talkoje"

Melb. Lief. Klubo Taryba

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ
FONDO SUSIRINKIMAS

AL Fondo metinis susirinkimas kviečiamas rugpiūčio 19 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Melbourne Lietuvių Namuose. Tai pirmasis įregistruoto Fondo visuotinis narių susirinkimas. Bus pateikta veiklos ir finansinė apyskaita ir išrinkta dvejiems metams nauja valdyba. Nariams išsiuntinėta pranešimai ir formulirai kandidatams pasiūlyti. Negalintieji atvykti yra gavę formą įgalioti kitą Fondo narį sau atstovauti. Įgaliotiniui galima perduoti savo pageidavimus bei pasiūlymus. Susirinkime bus aptarta artimiausios ateities darbų planai ir uždavinių pirmumai.

A. Zubras
AL Fondo Sekretorius

IV PLJK ŽINIOS

Tautinių šokių grupė Grandinėlė jau suitko dalyvauti Jaunimo kongrese. Kun. A. Saulaitis ir E. Bradūnaitė - abudu iš JAV ruošia kongreso stovyklos programą. Pramatyta sekanti studijų dienų eiga:

- Kiekvienos dalies (politinės, visuomeninės ir kultūrinės) svarstymui ir priėmimui skiriamos dvi pilnos dienos.
- Prieš pradedant svarstyti vienos dalies veiklos gaires, studijų dienų dalyviai (atstovai) įvedami į problematiką dviem paskaitom ir simpoziumu, kuriame dalyvauja abudu paskaitininkai ir trys kiti asmenys (atstovai).
- Veiklos gairėm nagrinėti studijų dienų dalyviai suskirstomi į darbo būrelius. Vienos dalies darbo rezultatai svarstomi pilnaties posėdyje ir priimami antros dienos gale.
- Jaunimo Sąjungos reikalams irgi bus skiriamas laikas.

Birutė Prašmutaitė
ALJS Valdybos pirmininkė

VAJAUS AUKOS

LIETUVOS PERSEKIOJAMAI
BAZNYCIAI

Iš Sydnejaus dar gauta papildomai. Po \$ 10 auoko A. Bagdonavičius, J. Černiauskas, JP (parašas neišskaitomas), A. Lokys, po \$ 5 J. Jonušys, AP, D. Atwell, viso su mažesnėmis aukomis \$ 61. Melbourne V. Šeštokienė \$ 50, M. Grigalienė \$ 5. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

ALK Federacijos
Vajaus Komitetas

JAUNIMO SĄJUNGOS VALDYBA MELBOURNE

Kviečia visus atsilankyti į

KONGRESO BALIŲ

Lietuvių Namuose, 50 Errol St. North Melbourne

Rugpiūčio 19 d. 7 v. v. iki 1 v. ryto.

Įėjimas: \$ 8 suaugusiems, \$ 5 moksleiviams ir pensininkams.

Bilietus užsakyti pas P. Kružą tel. 842 5352. B. Prašmutaitę tel. 211 3775

ALJS Melb. Skyriaus Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

MOTERŲ ŠVENTĖ

Juozas Jokubavičius serga vėžiu. Jam į butą buvo nuvežta šv. Komunija.

V Jakučio straipsnį dėl gerųjų veiksmų ginant disidentus Sovietuose atspausdino "The Herald" dienraštis rugpiūčio 8 d.

Geelonge lietuviškos pamaldos Šv. Jono bažnyčioje rugpiūčio 20 d., sekmadienį, 9 val. ryto.

Pasikeitė Parapijos namo telefonas. Nuo birželio 25 d. Parapijos Namo ar Tėviškės Aidų telefonas yra 376 7355.

Lietuvių Katalikų Moterų metinė šventė rugpiūčio 20 d., sekmadienį. Draugijos visos narės prieš pamaldas renkasi Šv. Jono bažnyčios kieme prie savo vėliavos ir į pamaldas eisime organizuotai. Šv. Mišios bus aukojamos už Draugijos nares, gyvasias ir mirusias. Po pamaldų su savo šeimom vykstame į Parapijos Namus Kensingtone pietums, narėms veltui, o šeimos nariams po \$ 2, vaikams po \$ 1. Pietums užsisakyti pas pirmininkę p. H. Statkuvienę tel. 861 7811.

Valdyba

MORNINGTONAS

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

Katalikiškos spaudos mėnesį pradėjome rugpiūčio 6 d. lietuviškomis pamaldomis St. Macartan's bažnyčioje. Šv. Mišių pradžioje ALK Federacijos pirm. Viktoras Laukaitis tarė gražų žodį apie lietuviškos spaudos reikšmę. Kapelionas šiai progai skyrė bendrą išpažintį, kuria pasinaudojo gausiai susirinkę lietuviai iš visos apylinkės. Aukojimo metu buvo naujenybė, kai penkios mergaitės atliko išraiškos Aukos maldą. Čia pasirodė Bernadeta ir Loreta Alseikaitės, Eglutė Klupšaitė, Onutė Šilaitė. Patricia McIvor. Jų iškilmingi judesiai, puiki apranga, grojant Gounod Ave Maria, be žodžių kalbėjo jų kilnią auką Viešpačiui. Mergaitės paruošė p. Emilija Šilienė. Per Mišias giedojome lietuviškas giesmes, išklausėme kapeliono pamokslą.

Po pamaldų p. Kesminai suaukošė vaišes, Julijai Kesminienei švenčiant gimtadienį. Kapelionas tarė pasveikinimo žodį ir jai visi gausūs svečiai sugiedojo Ilgiausių metų. Melbourne parapijos choro vardu sveikino Juozas Skimbirauskas, nes Tadas ir Julija Kesminai - dideli choro mecenatai, pas juos vyksta metinės choro gegužinės. ALK Federacijos pirm. V. Lau-

kaitis p. Kesminus sveikino, kaip žymius lietuviškų darbų rėmėjus.

Seniūnas Juozas Kairys pravedė rinkliavą Tėviškės Aidams. S. Erminas auokojo \$ 21, po \$ 20 Z. Markonis ir V. Šarauskas, L. Šilas \$ 15, po \$ 10 J. Pletas, V. Stagis, po \$ 5 K. Alseika, M. Kairytė, J. Kairys, A. Kesminas, J. Mulokas, NN, po \$ 2 N. Ropė, J. Skimbirauskas. Federacijos pirmininkui tai buvo staigmena tokia graži Tėviškės Aidų parama ir visiems nuoširdžiai padėkojo. O mums visiems buvo taip miela sulaukus Federacijos vado, tokio brangaus svečio, atvykusio su kapelionu.

STUDIJŲ SAVAITĖ

Rugpiūčio 6 - 13 dienomis Dainavos stovyklavietėje, netoli Detroito, yra rengiama tradicinė Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė, kurios metu yra svarstomos aktuales Lietuvos ir lietuvių liečiančios problemos. Pranešimą apie padėtį Lietuvoje padarys šių metų balandžio mėnesį iš Lietuvos į Vakarus atvykusi Vanda Stašaitienė. Dr. Adolfas Damušis kalbės apie lietuvių rezistenciją nacių okupacijos Lietuvoje metu. Kitų paskaitų temos lietuvių politinius ir kultūrinius klausimus, lietuvių išlaikymo ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva problemas.

Mielą mūsų choristą ir Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namų administratorių VLADĄ STUIKEVIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame, Lietuvoje mirus broliui Petru.

Geelongo Lietuvių Choras
ALB Geelongo Apyl. Val.

"TĖVIŠKĖS AIDŲ" LOTERIJA

Loterijos laimėjimų traukimas vyks Melbourne Lietuvių Namuose rugsėjo 10 d. Klubo patalpose prieš Tautos Šventės minėjimą. Bilietus platina ALK Federacijos įgaliotiniai, o Melbourne prieš lietuviškas pamaldas prie bažnyčios Federacijos Valdybos nariai. Bilieto kaina 50 centų, o perkant visą knygutę 10 bilietų už \$ 5. Šios loterijos tikslas bent dalinai apmokėti naujai įsigytą "Tėviškės Aids" spausdinimo mašiną. Visi bandykime loterijoje savo laimę, o kartu prisidėsime prie savos katalikiškos spaudos klestėjimo.

Detroitė

Australijos lietuvių sportininkams gerai sekėsi Detroitė. Mūsų tinklininkės neturėjo didelio vargo laimėti prieš Detroito kovietes, nors buvo tvankus vakaras. Žaidė Parapijos salėje Kultūros centre. Mūsų moterys laimėjo 3 - 0.

Vyrai krepšininkai turėjo stiprius aukštaūgius koviečius. Mūsų australiečių komanda padarė gerą pradžią ir žaidimą vedė 12 - 2 pirmom minutėm. Detroito krepšininkai stengėsi, bet pasiryžimas laimėti trenerio Stasio Šuto ir žaidėjų — nebuvo veltui ir laimėjome 75 - 6. Komandai taškus pelnė A. Milvydas 26, P. Šutas 24, P. Andriūnas 10, G. Gustafson 8, G. Gulbinas 5, R. Rasiyan 2.

Clevelandė

Mūsų moterų tinklinio komanda čia žaidė su PL Žaidynių aukso medalio laimėtojom Clevelando žaibietėm, kurios pirmą setą laimėjo 15 - 0, australietės geriau pasirodė antram kėliny, bet pralaimėjo surinkusios 8 taškus, žaibietės 15, o trečią setą baigė 15 - 6.

Mūsų vyrai pora setų sužaidė neblogai, bet pralaimėjo Žaibui 12 - 15, 13 - 15, 1 - 15.

Sekmadienį mūsų sportininkai uniformuoti dalyvavo pamaldose ir bažnyčioje mus pakvietė į pirmuosius suolus. Šv. Mišių metu mūsų sportininkai nešė aukas. Po pamaldų tęsėme krepšinio žaidynes. Mūsų moterys žaidė su vietos universiteto studentėm amerikėnėm ir pasiekė pergalę 73 - 53. Taškus pelnė Juciūtė ir Tamošiūnaitė po 19, Kasperaitytė 16, R. Rupinskaitė 12, R. Grigonytė 4, Vyšniauskaitė 2; R. Statkuvienė ir Venclovaitė jau buvo išvykusios į Australiją. Treneris S. Visockis, komandos vadovė Aukšė Visockienė.

Mūsų vyrai krepšininkai žaidė su Clevelando Žaibu ir laimėjo 100 - 77. Abi komandos pasikeitė dovanėlėmis, žaidė švelniai. Taškus pelnė: Petras Šutas 31, A. Milvydas 25, P. Anriūnas 17, R. Gulbinas ir M. Talanskas po 3, G. Gustafson 10, A. Vieraitis 11.

Edas Taparauskas

PRASOME
SUMOKĖTI
"TĖVIŠKĖS AIDŲ"
PRENUMERATĄ
— \$ 15 —
UŽ 1978 m.
Administracija

GYVUOJA SALE SENIŪNIJA

Liepos 15 d. įvyko Sale mieste ir apylinkėse gyvenančių lietuvių susirinkimas. Visi dalyvavusieji apsimokėjo solidarumo mokestį, įsigijo Tėviškės Aidų loterijos bilietai. Daugiausia rūpesčių turėjome dėl patalpų. Dažniausiai visi minėjimai ir susirinkimai būdavo privačiuose namuose, nes neįmanoma salės išsinuomoti dėl aukštų kainų. Jei 25 - 30 lietuvių susirenka privačiame name, tai reikia iš didesnio kambario išnešti baldus, atsigabenti daugiau kėdžių. Dėka Gerųjų Kaimynų organizacijos, kuriai E. Eskirtienė priklauso jau per 20 metų, pasisekė gauti nemažą susirinkimų kambarį su virtuve, ir tai visa veltui. Lietuviai, iš anksto pranešus, gali susirinkti Advanced Education Centre - Foster ir Raymond gatvių kampe, kambarys Nr. 8. Visų pritarimu buvo nutarta šaukti susirinkimus kas ketvirtą šeštadienį 3 val. p. p. Sekantis susirinkimas bus rugpiūčio 12 d. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti ir mūsų kaimynai iš Latrobe Valley. Susirinkimo metu Seniūnė E. Eskirtienė buvo perinkta ir vėl sekančiai kadencijai. Tai labai energinga ir pasižventusi mūsų mieloji Seniūnė. Po susirinkimo vyko suneštinės vaisės.

Sale miesto galerijoje atidaryta etninių grupių paroda. Dalyvauja 25 tautybės. Lietuviai turi gražų savo skyrių, kuriame yra medžio drožiniai, odo išdirbiniai, linų audiniai, labai daug gintaro. Per atidarymą grupių atstovės dėvėjo tautiniais rūbais ir supažindino svečius su savo tautiniais rodiniais. Žmonės daugiausia domėjosi mūsų gintaru ir gražiai iliustruota knyga "Our Country Lithuania".

Nors Sale yra nedidelis miestas, bet čia yra mums labai palankaus vyskupo Dr. Francis Fox rezidencija, katedra ir dėl surasto natūralaus gazo, gyvena iš įvairių kraštų daug žmonių. Tai buvo gera proga nežinantiesiems papasakoti apie mūsų Tėvynę Lietuvą ir mums daromas bolševikų skriaudas ir nusikaltimus lietuvių tautai.

Pagal lietuvišką paprotį šventėme Onines. Čia jau nuo seno gyvena Ona Butkauskienė ir Ona Drungilienė, neseniai apsigyveno Ona Matukevičienė ir Ona Allison (Valytė iš Albury). Jas visas pasveikinti liepos 29 d. susirinkome pas ponus Drungilus. Prie gausiai apkrautų vaisių stalų ir šampano taurėlių sugiedojom Ilgiausių metų, linkėjome geros sveikatos, kad tos visos Onutės būtų laimingos mūsų malonioje Sale Seniūnijoje.

Koresp.

BRISBANĖS KRONIKA

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Brisbanėje Pavergtųjų Tautų Savaitė liepos 16 - 23 d. pradėta 10 tautų per 1.000 dalyvių eiseną per miestą, grojant pavergtųjų tautų muzikai per garsiakalbius. Buvo ir lietuviškos muzikos, kurią paruošė J. Ruzgys. Saligatviuose stovinčiai publikai buvo dalinama literatūra apie Sovietų persekiojimus. Lietuviai išdalino daug Nijolės Sadūnaitės knygelių. Procesiją padidino ir vietnamiečių pabėgėliai. Botanikos sode kalbėjo ukrainiečių, kroatų, lenkų atstovai, senatorius Hon. G. Sheil, federalinis parlamentaras liberalas Mr. Kevin Cairns. Lietuviai grupėje vyravo jaunimas, tautiniais rūbais pasipuošę Raimondas ir Darius Mališauskai, jie laikė Nijolės Sadūnaitės plakata, jų tėveliui Algiui Mališauskui nešant Lietuvos herbą. Jam asistavo Viki ir Liza Musteikaitės, Julija ir Birutė Stelmokaitės. Kathe Einikytė — Pavergtųjų Tautų grožio konkurso dalyvė, ėjo su kitų tautų mergaitėmis nešina lietsarginio vainiko kaspinus. Lietuvos vėliavą nešė V. Musteikis. Procesijoje dar buvo kapelionas, F. Mališauskas, S. Kranašas, M. Kulišienė, T. Stelmokienė — puošniais tautiniais rūbais.

Liepos 22 d. vakare vyko Pavergtųjų Tautų gražuolių konkurso balius. Jame Kathe Einikytė laimėjo Labdarybės ir Miss Pavergtųjų Tautų titulus. Spauda ir televizija garsino Pavergtųjų Tautų pasirodymą.

Ligoniai. K. Kazokaitis perkeltas į Sydney ligoninę dar neatgavęs sąmonės. J. Luckus po operacijos jau gydomi namuose. V. Rudienė grįžo namo iš ligoninės. A. Stankevičius tebėra Brisbanės Royal ligoninėje. Prieglaudose - F. Stašauskas, Statulevičius, B. Barkauskas. P.B.

**** Ispanijoje** Valladolidos mieste vyksta Jaunųjų Katalikų Studentų sąjungos pasaulinis kongresas, dalyvauja 250 delegatų iš 80 įvairių pasaulio kraštų. Kongrese svarsto politines, ekonomines ir religines problemas, siekiant sukurti pažangą, teisingumą pagrįstą.

Adelaidės kronika

● Lietuvių Katalikų Moterų D - ja savo metinę šventę minėjo rugpiūčio 12 ir 13 dienomis. Išvakarėse vyko dvasinio susitelkimo valandėlė prie išstatyto Šv. Sakramento Lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje, o sekmadienį iškilmingos šv. Mišios buvo laikomos draugijos intencija, narės dalyvavo organizuotai su vėliava ir garbės palyda. Po pamaldų LK Centro salėje vyko suneštinės vaisės. Metinis susirinkimas šaukiamas rugpiūčio 27 d. 1 val. po pietų, o po susirinkimo kavutė.

● Albina Stanaitienė mūsų Šv. Kazimiero šventovei paaukojo puikią sumą pinigų, už kurią buvo nupirktas meniška iš granito pagaminta krikštykla, kuri pastatyta Trijų Kryžių ir Teresėlės koplyčioje. Tai labai gražus pensininkės aukos pavyzdys!

● Sofija Kurauskienė mirė liepos 20 d., sulaukus 57 m. amžiaus. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje, palaidota Centennial Park kapinėse.

● Parapijos Taryba ir visos katalikiškos organizacijos rugpiūčio mėnesį skelbia "Tėviškės Aidų" vąjį ir lietuvių katalikus kviečia plačiau paskleisti Tėviškės Aidas ir sutelkti daugiau lėšų jų leidimui.

Tėviškės Aidų metinį balių suruošė Parapijos Taryba ir LK Moterų D - ja LK Centro salėje liepos 23 d. Tai progai buvo išleistas "Tėviškės Aidų Aidas" - humoringinis aktualijų laikraštis.

LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5UV šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA pirmadienį 11 val. ryto, penktadienį 3 val. p.p.

SYDNEY 2EA antradienį 1.30 val. p.p., trečiadienį 2 val. p.p.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

"TALKA" LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 7% metinių palūkanų, už terminuotus indėlius 10% (nemažiau \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo t. y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - 4%), už įnašus (shares) iki 10% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 10000 įkeičiant nekiln. turtą, iš 11%, asmenines paskolas iki \$ 3000 su garantuotojais iš 12% iki \$ 1000 be garantijos iš 13%. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, G.P.O. Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. pp. Lietuvių Namai, 6 Eastray St., Norwood.

Pašto adresas: "TALKA", Lietuvių Namai, 6 Eastray St., Norwood, S.A. 5067.

PARDUODAM, taisom ir įrengiame įvairius spalvotos televizijos aparatus, automobilių radijo ir kasetes, HI FI Stereo aparatus ir CB radijo.

ASTRON ELECTRONIC SERVICES PTY. LTD.

29 Camdon St. Pascoe Vale Vic. 3044.

J. KRASAUSKAS Telefonas 354 5059